

Սփիւռքահայութեան Նախարարուհի Գահիրէի Էլ-Ահրամ Օրաթերթին մէջ

Զաւէն Գ. Գրիգորեան

Տիկ. Հրանոյշ Յակոբեանն ա յ ա թ ա ռ ու հ ի Ս փ ի ը թ ա հ ա յ ո թ ե ա ն նախարարութեան, իր մասին Գահիրէի մէջ հրատարակուող արաբական աշխարհի ամենէն ծանօթ եւ առաջնակարգ Էլ-Ահրամ օրաթերթին մէջ, 2 Օգոստոս 2017ին,, լոյս տեսած է յօդուած մը:

Սփիւռքահայութեան նախարարութեան նախարարուհի Տիկ. Հրանոյշ Յակոբեան եւ Էլ-Ահրամի լրագրուհի Տիկ. Շէտ-իէ Եուսէֆ

« Հ ա յ ա տ ա ն ի Ս փ ի ը թ ա հ ա յ ո թ ե ա ն նախարարուհին» կը յայտարարէ՝

«Մենք Չենք Սոռնար՝ Հայոց Գրկարաց ընդունելութիւնը Գահիրէի կողմէ՝ վերնագրով:

Հարցազրոյցի հանդիպումը տեղի ունեցած է Երեւանի մէջ՝ Էլ-Ահրամի ծանօթ լրագրուհի, Տիկ. Շէտ-իէ Եուսէֆի կողմէ, որ յաճախ Էլ-Ահրամ օրաթերթին մէջ կ'անդրադառնայ հայկական հարցերուն մասին, ինչպէս իր վերջին յօդուածը, որ հրատարակուած է 10 Մայիս 2017-ին Էլ-Ահրամի մէջ, որ կը կրէ՝

«Ո՞վ Սպաննեց հայերը, փաստագրական ժապաւեն՝ Եգիպտացի բեմադրիչի մը կողմէ»

- Տիկ. Շէտ-իէ Եուսէֆի հարցազրոյցը կը բաղկանայ ինը հարցումներէ:
1. Ինչպէ՞ս կը տեսնէք յարաբերութիւնները Եգիպտոսի եւ Հայաստանի միջեւ, եւ որոնք են Ձեր նախատեսած կարեւոր վերջին այցելութիւնները.
 2. Ի՞նչ է սփիւռքահայութեան նախարարութեան դերը արտասահմանի գաղութներուն հետ եւ մասնաւորապէս Եգիպտոսի.
 3. Ի՞նչ է Ձեր դերը սփիւռքահայ գաղութներուն մէջ.
 4. Ի՞նչն է, որ Ձեր նախարարութիւնը կը ներկայացնէ սփիւռքահայութեան, որպէսզի անոնք կարենան իրենց ինքնութիւնը պահել:
 5. Ինչպէ՞ս կը բացատրէք Ձեր «Արի Տուն» ծրագիրը:
 6. Ո՞ր թուականին ստեղծուեցաւ Սփիւռքահայութեան նախարարութիւնը:
 7. Ո՞ր կը գտնուին ամենաբազմամարդ գաղութները:
 8. Ինչպէ՞ս են Ձեր յարաբերութիւնները Թուրքիոյ հետ, եւ Դուք որեւէ կապ ունի՞ք թրքահայերուն հետ:
 9. Ի՞նչն է գաղտնիքը որ Ձեր հեղինակութիւնը կոչած են «Երկաթեայ Տիկիւնը»:

Յարգելի նախարարուհին՝ բոլոր հարցումներուն, ամբողջական պատշաճօրէն եւ վայելուչ կերպով լուսաբանութիւններ տուած է:

Առաջին հարցումին՝

Տիկ. նախարարուհին՝ կը հաստատէ որ՝ Եգիպտոսի եւ Հայաստանի միջեւ յարաբերութիւնները շատ լաւ են եւ յառաջիկային աւելի պիտի ամրապնդուին մեր փոխադարձ այցելութիւններով: Վերջերս յատուկ հրաւեր ստացայ Եգիպտոս այցելելու Եգիպտոսի սփիւռքի նախարարուհիէն Տիկ. Նապիլէ Մուգարրամէն, եւ չենք մոռնար որ, Եգիպտոս մեծ դեր ունեցած է գրկարաց եգիպտահայերու ընդունելուն, որուն համար մեծապէս երախտապարտ ենք:

Երկրորդ հարցումին՝

Կը պատասխանէ ըսելով, նախարարութիւնը կը փորձէ գտնել ընդունակութիւն եւ ձիրք ունեցող անձերը, որպէսզի օգնէ իրենց եւ մենք կ'օգնենք այն ընտանիքներուն որոնք կը փափաքին խոյս տալ այն երկիրներէն, ուր ժողովուրդը կը դիմակալէ ահաբեկչութիւնը:

Երրորդ հարցումին՝

Սփիւռքահայութեան առաջին պարտականութիւնն է՝ աշխարհի բոլոր կողմերուն մէջ, հայերուն մարդկային խնդիրներուն օգնութիւն փութացնել լուծելու համար իրենց հարցերը:

Սեպտեմբեր 2-ը ԼՂՀ անկախութեան օրն է

Ա թ ց ա խ յ ա ն ազատամարտն իր յուրօրինակ հետքն է թողել յուրաքանչյուր հայի սրտում, յուրաքանչյուր հայ իր սեփական մաշկի վրա է զգացել պատերազմի ցավը, սգացել իր և կողքինի հարազատի կորուստը, հրձկել ետ նվաճված ամեն մետր հողի հաւաք... Ա թ ց ա խ յ անկախացումը թվում էր անիրական երազանք, սակայն հայ ժողովրդի ամուր բազուկների շնորհիվ այսօր տոնում ենք ԼՂՀ անկախության 26-րդ տարելիցը:

Լեռնային Ղարաբաղի անկախացմանն ուղղված գործողությունները սկսվել են 1988թ.-ին, երբ ի պատասխան Արցախի բնակչության ինքնորոշման պահանջի, ադրբեջանական իշխանությունները կազմակերպեցին հայ բնակչության ջարդեր ու էթնիկ գոտումներ Ադրբեջանի ողջ տարածքում, մասնավորապէս՝ Սոււզալիթում, Բաքվում և Կիրովաբադում:

Արդեն 1991թ.-ի օգոստոսի 30-ին Ադրբեջանը հայտարարեց իր անկախության հռչակման մասին: Օրեր անց՝ սեպտեմբերի 2-ին, Ստեփանակերտում տեղի ունեցավ պատգամավորների մարզային և Շահումյանի շրջանային խորհրդի համատեղ նստաշրջան, որտեղ և ընդունվեց հայ ժողովրդի փափագած հռչակագիրը՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության հռչակման մասին: Արդեն դեկտեմբերի 10-ին տեղի ունեցավ հանրաքվե, որը հաստատեց Արցախի անկախությունը: Հանրաքվեին մասնակցեց ԼՂՀ բնակչության 80%-ը, որոնց 99%-ից ավելին քվեարկեց հանուն ազատ ու անկախ Արցախի:

1991թ.-ի դեկտեմբերին տեղի ունեցավ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության Գերագույն խորհրդի պատգամավորների ընտրություն, որի արդյունքում և ձևավորվեց հանրապետության բարձրագույն օրենսդիր մարմինը՝ Գերագույն խորհուրդը: Շատ չանցած՝ 1992թ.-ի հունվարին տեղի ունեցավ հանրապետության Գերագույն խորհրդի առաջին նստաշրջանը, որն էլ ընդունեց ԼՂՀ-ի անկախության հռչակագիրը:

Հանրապետության Գերագույն խորհրդի նախագահ ընտրվեց մասնագիտությամբ պատմաբան Արթուր Մկրտչյանը: Գերագույն խորհուրդը ընդունեց 22 կենսական նշանակություն ունեցող օրենք: Խորհրդի անդամներից 11 հոգի զոհ գնացին ադրբեջանական յաթաղանին: Նրանց շարքերում էին Բորիս Բաբայանը, Նորայր Դանիելյանը, Վաղարշակ Առուշանյանն ու այլք:

Ստեղծվեց ԼՂՀ նախարարների խորհուրդ, վարչապետ նշանակվեց մասնագիտությամբ տնտեսագետ Օլեգ Եսայանը: Կարճ ժամանակում հանրապետությունն ունեցավ իր պետական խորհրդանիշները՝ դրոշը, զինանշանն ու օրհներգը: ԼՂՀ դրոշը եռագույն է՝ կարմիր, կապույտ, ծիրանագույն, սպիտակ գույնի հնգատամ սանդղանման զարդանախշով: Ազատագրական պայքարի արդյունքում ձևավորվեց նաև արցախյան բանակը:

Սեպտեմբերի 2-ը ինչպէս հայրենիքում, այնպէս էլ աշխարհի ամեն ծայրում ապրող հայի տոնն է, յուրաքանչյուր տարի աշխարհի տարբեր երկրներում կազմակերպվում են երթեր, համերգներ ու այլ միջոցառումներ ի պատիվ ԼՂՀ անկախության ու այն հերոս տղաների, որոնց արյան գնով ձեռք բերվեց փափագված անկախությունը:

Αντσούκ-Μορτσούκ...

Μια σειρά άρθρων υπέρ της ενότητας της αρμενικής κοινότητας στην Ελλάδα

του Σήφη Κασσεσιάν

ΠΟΣΟ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΗΤΑΝ Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΡΜΕΝΙΑΣ ΤΟΥ 1918-1920;

Έχουμε σε παλαιότερα σημειώματα επισημάνει ότι μετά την πτώση της κυβέρνησής του και τον εκπατρισμό του, το μπρό της Αρμενικής Επαναστατικής Ομοσπονδίας (Τασνακτσουπιούν) επινόησε το δόγμα της "Ελεύθερης, Ανεξάρτητης και Ενιαίας Αρμενίας" (Αζάντ, Ανγκάχ γεβ Μιατσιάλ Χαϊαστάν) προκειμένου να συγκαλύψει τα τεράστια πολιτικά σφάλματά του και να αποκρύψει τις ευθύνες του για τις τραγωδίες που είχαν πλήξει τον αρμενικό λαό. Προβάλλοντας αυτό το δόγμα στις τάξεις των οπαδών του κόμματος, το μπρό επένδυε με ένα μανδύα ψευδεπίγραφου πατριωτισμού και προσήλωσης σε μεγαλειώδεις εθνικούς στόχους την αντιπαράθεσή του με τη Σοβιετική Δημοκρατία της Αρμενίας και τον λαό της που αγωνιζόταν να στήσει μια μικρή πατρίδα στα ερείπια του παρελθόντος, και προσέδιδε ένα δημοκρατικοφανές προσωπείο στην καταστροφικά διχαστική πολιτική του στους κόλπους της διασποράς. Το σαφέστερο, διαφανέστερο και πλέον αυτονόητο κριτήριο του πόσο ψευδεπίγραφο ήταν το δόγμα της "Ελεύθερης, Ανεξάρτητης και Ενιαίας Αρμενίας" το βρίσκουμε στην αντικειμενική πραγματικότητα της περιόδου της Δημοκρατίας του 1918-1920 και στην πρακτική που ακολούθησαν στην περίοδο αυτήν οι ηγέτες του Τασνακτσουπιούν και κυβερνήτες της χώρας.

Αρχικά πρέπει να επισημάνουμε -και μάλιστα εμφατικά- ότι η Δημοκρατία της Αρμενίας ήταν μια θετική για το έθνος μας πραγματικότητα μέσα στο πλαίσιο της εκτροπής από τον συνήθη ρου της ιστορίας που είχε δημιουργήσει ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, η αφύπνιση του εθνικισμού/σοβινισμού των γειτονικών του αρμενικού λαών και η μπολσεβικική επανάσταση που οδήγησε στην κατάρρευση της τσαρικής Ρωσίας. "Κουτσά-στραβά", κατά τη λαϊκή έκφραση, μέσα από σφάλματα, ερασιτεχνισμούς, ανεπάρκειες, ανευθυνότητες και αυθαιρεσίες των ηγετών της, η Δημοκρατία της Αρμενίας μπόρεσε να διαφυλάξει την ύπαρξη ενός μικρού τμήματος του αρμενικού έθνους επί ενός μικρού τμήματος των εθνικών του εδαφών. Η ύπαρξή της ήταν όχι μόνο ευεργετική αλλά και σωτήρια για το έθνος, αλλά -εδώ είναι το σημαντικότερο σημείο!- μόνο για εκείνο το χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι μείζονες ιστορικές εξελίξεις στην περιοχή της επέτρεπαν να υπάρχει. Όταν αυτές μεταλλάχθηκαν, η Δημοκρατία της Αρμενίας έπαυσε να υπάρχει, διότι δεν ήταν αυτοδύναμη και αυτάρκης, δεν ήταν ανεξάρτητη αλλά ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ.

Ένα πρώτο τεκμήριο της εξάρτησης της Δημοκρατίας της Αρμενίας εντοπίζεται ήδη στο γεγονός ότι η δημιουργία της αποτελούσε αίτημα και επιδίωξη των ίδιων των Τούρκων από τον χειμώνα ήδη του 1917. Οι Τούρκοι ήθελαν να αποσπάσουν την Αρμενία από το χώρο επιρροής της Ρωσίας. Κατά περιεργο (;) τρόπο το ίδιο επεδίωξαν φανατικά και οι ηγέτες του Τασνακτσουπιούν μετά το 1918. Περαιτέρω, οι Αρμένιοι υπήρξαν το τελευταίο από τα αποτελούντα την Υπερκαυκασιανή Ομοσπονδία έθνη που κήρυξε την ανεξαρτησία του. Προηγήθηκαν οι Γεωργιανοί και οι Αζέροι και ακολούθησαν ασθμαίνοντες και κατ' ανάγκην οι ηγέτες του Τασνακτσουπιούν.

Προκειμένου να εξαγάγουμε ένα λογικό συμπέρασμα σχετικά με το βαθμό και το περιεχόμενο της ανεξαρτησίας της Δημοκρατίας, θα θέσουμε εδώ μια σειρά από απλά ερωτήματα. Ρωτάμε λοιπόν, "Πόσο ανεξάρτητο ήταν το κράτος που ζούσε από τον Ιούνιο ως το Νοέμβριο του 1918 υπό τη σκιά της Συνθήκης του Μπατούμ που του είχε υποβάλει η Τουρκία στις 4 Ιουνίου 1918; Μήπως ήταν ένα κράτος-δουροφόρος της Τουρκίας, με σκιώδη και κατά τύπους ανεξαρτησία;

Ρωτάμε, "Πόσο ανεξάρτητο ήταν ένα κράτος που δεν μπορούσε να στηρίξει τις εθνικές διεκδικήσεις οι οποίες θα υλοποιούσαν το στόχο της "Μιατσιάλ Χαϊαστάν" (Ενωμένης Αρμενίας); Οι τασνάκ ιστορικοί κομπάζουν για την εθνοκάθαρση που επιτεύχθηκε με την επιβολή επί του εξεγερθέντος αγροτικού μουσουλμανικού πληθυσμού το καλοκαίρι του 1920. Αυτή όμως δεν απέτρεψε την ήττα μας στον Αρμενο-Τουρκικό πόλεμο το φθινόπωρο της ίδιας χρονιάς. Και τι έγιναν τα υπόλοιπα εθνικά αρμενικά εδάφη που θα συγκροτούσαν μαζί με τα ευρισκόμενα στην επικράτεια της Δημοκρατίας την "Ελεύθερη, Ανεξάρτητη και Ενωμένη Αρμενία"; Οι δυνάμεις της Αρμενίας οδηγήθηκαν από ξένους -τους Βρετανούς- την άνοιξη του 1919 στο Καρς (το οποίο παρέδωσαν αμαχητί τον Οκτώβριο του 1920 στους κεμαλικούς) και στο Ναχιτσεβάν (από το οποίο τις εξεδίωξαν το καλοκαίρι του ίδιου έτους (1919) οι μουσουλμάνοι άτακτοι και οι τουρκοαζερικές δυνάμεις. Όσο για το αγωνιζόμενο Γαραπάγ, η Δημοκρατία ελάχιστη -και αυτή συγκεκαλυμμένη- βοήθεια μπόρεσε να προσφέρει στους αγωνιστές του.

Η Δημοκρατία συγκρούστηκε σε ένα οπερετικό -πάντως αναπόφευκτο ενώπιον του γεωργιανού σοβινισμού - πόλεμο με τους Γεωργιανούς για

Τι συμβαίνει σε έναν δίγλωσσο εγκέφαλο;

Επιμέλεια:- Λωράνς Μενεντιάν

Νέα έρευνα σε παιδιά που μεγαλώνουν σε ένα πλαίσιο με δύο γλώσσες, αναδεικνύει τα πλεονεκτήματα τους έναντι των παιδιών που μεγαλώνουν σε ένα πλαίσιο με μία γλώσσα, τόσο στη σκέψη όσο και στην αυξημένη εστίαση της προσοχής.

Τα ευρήματα σχετίζονται με τα δίκτυα δραστηριότητας του προμετωπιαίου φλοιού του εγκεφάλου, που κατευθύνουν τα υψηλότερα επίπεδα σκέψης και συνειδητότητας.

Τα δίγλωσσα παιδιά που εξετάστηκαν, τα οποία είχαν πέντε έως δέκα χρόνια έκθεσης σε δίγλωσσο περιβάλλον, σε σύγκριση με τα μονόγλωσσα, παρουσίασαν υψηλότερες βαθμολογίες στη γνωστική ικανότητα στα τεστ και είχαν καλύτερη εστίαση προσοχής, επιλογή αποφάσεων, κριτική ικανότητα, αντίσταση στην απόσπαση προσοχής και ανταπόκριση στην ανατροφοδό -τηση. Η σάρωση fMRI σε αυτά τα παιδιά αποκάλυψε μεγαλύτερη δραστηριότητα στο δίκτυο του προμετωπιαίου φλοιού που οδηγούσε σε αυτό καθώς και σε άλλες εκτελεστικές λειτουργίες, (Bialystok, 2009, Kaushanskaya & Marian, 2007).

Η αυξημένη αυτή ενεργοποίηση των εκτελεστικών λειτουργιών, στους εγκεφάλους των παιδιών που βρίσκονταν σε δίγλωσσα πλαίσια, εκτείνεται πέρα από τη πρόσληψη και προαγωγή της μετάφρασης της γλώσσας. Οι ισχυρές επιπτώσεις της νέας έρευνας αφορούν την δυναμική του εγκεφάλου, ενισχύοντας την αυξανόμενη δημιουργία δίγλωσσων πλαισίων.

Τα δίκτυα που εμφανίζονται πιο ενεργά στους εγκεφάλους των δίγλωσσων παιδιών έχουν να κάνουν με τις εκτελεστικές λειτουργίες. Πρόκειται για έναν αστερισμό γνωστικών ικανοτήτων που υποστηρίζουν τη συμπεριφορά προσανατολισμένη στους στόχους και περιλαμβάνει την κατεύθυνση της προσεκτικής εστίασης, την ιεράρχηση, τον προγραμματισμό, τον αυτοέλεγχο, τον ανασταλτικό έλεγχο, την κριτική ικανότητα, την εργασιακή μνήμη (τη διατήρηση και χρήση των πληροφοριών) και την ανάλυση.

Ο εγκέφαλος δεν υφίσταται τις μεγαλύτερες αλλαγές στη γνωστική λειτουργία μόνο κατά τους πρώτους μήνες ή ακόμη και τα πρώτα χρόνια της ζωής του παιδιού. Αυτά τα νευρωνικά δίκτυα των εκτελεστικών λειτουργιών αποτελούν τις τελευταίες περιοχές του εγκεφάλου που «ωριμάζουν» και όπως φαίνεται γίνονται ισχυρότερα και πιο αποτελεσματικά.

Οι εκτελεστικές λειτουργίες, όπως η επιλεκτική εστίαση προσοχής και η ικανότητα να αποκλείεται η απόσπαση της προσοχής, στην παιδική ηλικία έχουν κατά κανόνα αναπτυχθεί ελάχιστα. Αυτές οι λειτουργίες γίνονται σταδιακά πιο ισχυρές καθ' όλη τη διάρκεια των χρόνων ωρίμανσης του προμετωπιαίου φλοιού μέχρι τα μέσα της εικοσαετίας. Σε ότι αφορά τις εκτελεστικές λειτουργίες η έρευνα για το «δίγλωσσο εγκέφαλο» είναι ιδιαίτερα συναρπαστική.

Τί συμβαίνει στην περίπτωση μιας δίγλωσσης ανατροφής με μια γλώσσα που ομιλείται στο σπίτι, που δεν είναι όμως η ίδια με την κυρίαρχη γλώσσα της χώρας;

Οι ερευνητές συνέκριναν τις απαντήσεις παιδιών ηλικίας 6 ετών από δίγλωσσα και μονόγλωσσα σπίτια που υποδεικνύουν ότι ο δίγλωσσος εγκέφαλος ασχολείται ιδιαίτερα με την γνωστική πρόκληση της αξιολόγησης μεταξύ των δύο συναγωνιζόμενων γλωσσικών συστημάτων. Αυτό απαιτεί την επιλεκτική προσοχή της εκτελεστικής λειτουργίας, εστιάζοντας τη προσοχή στη γλώσσα που χρησιμοποιείται ενώ παράλληλα σκόπιμα αναστέλλεται η δραστηριότητα του συναγωνιζόμενου γλωσσικού συστήματος.

Όταν οι δίγλωσσοι εγκέφαλοι αξιολογούν τη γλώσσα, τα δίκτυα ελέγχου και αποθήκευσης και των δύο γλωσσών είναι ενεργά και διαθέσιμα. Αυτή η συνεχής επεξεργασία, που φαίνεται στιγμιαία, δεν είναι αντανακλαστική ή ασυνείδητη. Απαιτεί μια σκόπιμη εστίαση της προσοχής σε συγκεκριμένο ερέθισμα και την συγκράτηση της εστίασης από ένα παράλληλο ερέθισμα που αποσπά την προσοχή για να αναλύσει τη γλώσσα που χρησιμοποιείται. Οι εγκέφαλοί τους πρέπει να αξιολογήσουν και να καθορίσουν όχι μόνο το νόημα των λέξεων, αλλά και ποιά μοτίβα δομής προτάσεων και γραμματικής εφαρμόζονται και να αναγνωρίσουν τις αποχρώσεις της προφοράς, που είναι μοναδικά βάσει τη γλώσσα της εστίασης.

Οι ερευνητές περιγράφουν αυτήν την έντονη δραστηριότητα σαν μια πρόωρη άσκηση των εκτελεστικών λειτουργιών στους δίγλωσσους που

Η συνέχεια στη σελίδα 7

εδαφικές διαφορές, αλλά δέχτηκε και σε αυτόν, όπως και στο ζήτημα του Γαραπάγ, την επιδιαιτησία των Βρετανών.

Πόσο ανεξάρτητη είναι μια χώρα που είναι υποχρεωμένη να βασίζεται στη βοήθεια τρίτων για απόκτηση εθνικών εδαφών και στην επιδιαιτησία τους για την επίλυση των εδαφικών διαφορών της με τρίτους; Είναι ανεξάρτητη μια χώρα που δεν έχει η ίδια την ισχύ να εντάξει στους κόλπους της εδάφη που ο λαός της τα θεωρεί δικά του; Το ζήτημα, όμως, της επιδιαιτησίας έμελλε να προσλάβει μια ακόμα αιχμηρότερη και πιο ταπεινωτική μορφή με την ανάθεση στη Συνθήκη των Σεβρών (10 Αυγούστου 1920) στον Πρόεδρο των ΗΠΑ, Γούντρο Γουίλσον, της απόφασης για τη χάραξη των αρμενοτουρκικών συνόρων. Περί αυτού, στο επόμενο σημείωμα.

Սփիւռքահայութեան Նախարարուհի...

Շարունակուած էջ 1-էն

Սփիւռքի մէջ կ'ապրին եօթը միլիոն հայեր՝ 119 երկիրներու մէջ, որպէսզի կարենան այս հայերը իրենց ինքնութիւնը եւ դասնութիւնը պահել:

Չորրորդ հարցումին՝

Սփիւռքահայութեան նախարարութիւնը հայ գաղթական ընտանիքներուն կ'օգնէ: Սփիւռքահայ դպրոցներուն դասագիրքեր կը հայթայթէ, երաժշտական գիրքեր, ֆիլմեր եւ ծրագիրներ: Ինչպէս նաեւ սփիւռքի բոլոր գաղութներէն ուսուցիչ-ուսիներ կը հրաւիրէ, ծանօթանալու հայրենի աշխարհին եւ կատարելագործելու իրենց գիտելիքները հարստացնելու նորութիւններով:

Սփիւռքի տարածքին լոյս կը տեսնեն բազմաթիւ թերթեր, որոնց միջոցաւ կը պահպանուի հայկական ինքնութիւնը: Նախարարութիւնը՝ ամէն շրջանի մէջ կը կազմակերպէ հայ լրագրողներու համահայկական համաժողով մը, ուր կը հրաւիրուին բոլոր մամուլի պատասխանատու խմբագիրները:

Սփիւռքահայութիւնը կը կազմակերպէ նաեւ մարզական համահայկական խաղեր, ուր կը ժամանեն բոլոր գաղութներէ մարզիկներ, որպէսզի գաղութներու միջեւ յարաբերութիւններ ստեղծուին եւ շարունակուին եւ հայ մամուլին միջոցաւ հայերէն լեզուն կենդանի մնայ:

Հինգերորդ հարցումին՝

Սփիւռքահայութեան նախարարութիւնը ծրագիր կը մշակէ «Արի Տուն» եւ կը հրաւիրէ հայ ուսանողները Հայաստան, մինչեւ 18 տարեկան, որպէսզի յարաբերութիւն ստեղծուի նոր սերունդներու միջեւ՝ ծանօթանալով իրենց Հայաստան հայրենիքին հետ:

Վեցերորդ հարցումին՝

Հայաստանի Հանրապետութեան Նախագահը, սփիւռքահայ գաղութներուն հետ յարաբերութիւններու եւ խորհրդակցութիւններու եկաւ, եւ նշմարեց որ շատ մը հարցեր գոյութիւն ունին եւ այդ գործարքին հետեւանքը եղաւ որ, ուրջ տարիներ առաջ գոյարկուեցաւ նախարարութիւնը, որ սփիւռքահայութեան համար՝ Հայոց Տունն է. Ես այդ թուականէն առաջ երկու տարի նախարարուհի էի ընկերային ծառայութեանց նախարարութեան մէջ:

Եօթերորդ հարցումին՝

Աշխարհի ամենամեծ սփիւռքահայ գաղութը՝ Ռուսիոյ մէջ կը գտնուի, ուր հայերուն թիւը կը հասնի 2,5 միլիոնի, կը հետեւին Ամերիկաները 1,5 միլիոն, վերջը Ֆրանսա 600 հազար, վերջը Ուքրաինա՝ որ կը կարծեմ նոյն թիւը ունի. Միջին Արեւելքի մէջ հայերը ցրուած են Պարսկաստան, Լիբանան, Եգիպտոս մեծ թիւով հայեր կային՝ որոնց թիւը նուազած է այսօր: Մենք մեր խորին շնորհակալութիւնները կը յայտնենք բոլորին եւ յատկապէս Եգիպտոսին:

Սուրիոյ հայերուն թիւը 100 հազար էին, որոնցմէ 22,000 Հայաստան ապաստանեցան, 16,000 Լիբանան տեղափոխուեցան, 700 Յորդանան անցան՝ ուր պետութիւնը կը փորձէ բնակութիւն ապահովել իրենց եւ իրենց հպատակութիւն տալ:

Ութերորդ հարցումին՝

Հայաստան կը մտադրէ որ Թուրքիա կարելոր պետութիւն մը մնայ եւ պաշտպանէ մարդկային իրաւունքները: Հայերը հոն ունին երեք թերթեր, 18 դպրոցներ եւ հայոց պատրիարքութիւնը:

Իներորդ հարցումին՝

Չեմ գիտեր ինձի ով այդ անունը տուաւ, սակայն ես մեծ ոգէտութեամբ եւ ուրախութեամբ կը կատարեմ իմ պարտականութիւններս եւ կը հաւատամ՝ որ մարդ պէտք է նուիրուով՝ հաւատքով եւ սկզբունքով գործէ, հաւանաբար այդ պատճառաւ՝ ինձի «երկաթեայ Տիկին» անունը տուին:

Նմանապէս Էլ-Ահրամի լրագրուին Տիկ. Շէտ-իէ Եուսէֆը, հանդիպում ունեցած է Եգիպտոսի արտակարգ դեսպան՝ պրն. Թարեզ Մուդաբիի հետ: Ան հաղորդեց որ՝ Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահը պրն. Մերժ Սարգսեան հրաւեր ուղած է՝ Եգիպտոսի նախագահ պրն. Դէպտուվ Ֆէթեհ Էլ Միսիյին, նմանապէս Վրաստանը ուղղած է նոյն հրաւերը, Եգիպտոսի նախագահին, հաստատելով Հայաստանի եւ Վրաստանի ամրապնդուած եւ զօրաւոր կապերը Եգիպտոսի հետ:

xxx

Էլ-Ահրամի լրագրուի Տիկ. Շէտ-իէ Եուսէֆը, նոյն օրուայ 2 Օգոստոս 2017ի թիւին մէջ հրատարակած է, երկրորդ յօդուած մը, որ առնչուած է նաեւ Հայաստանի հետ, եւ կը կրէ՝

«Ինչպէս եթէ Եգիպտոսի մէջ գործադրեն՝ Հայաստանի փորձառական ուսումնական ծրագիրը»

վերնագրով: Տիկ. լրագրուիին կը պատմէ ըսելով, երբ Հայաստանի մայրաքաղաք Երեւան այցելեցի, բազմաթիւ գեղեցկութիւններուն հիացալ եւ զմայլեցալ, որոնցմէ ամենէն կարեւորը, թէ ինչու Եգիպտոսի ուսումնական բաժնի մասնագետները չեն փոխադրեր՝ Հայաստանի ուսումնական ծրագիրը Եգիպտոս:

Այս հարցումին համար Տիկ. Շէտ-իէ Եուսէֆը, խորհրդակցած է Եգիպտոսի կողմէ նշանակուած ուսումնական պատուիրակ, դասախօս՝ պրն. Դր. Մուհամմէ Էլ Մէյէջ Հաֆէզի հետ, որ միեւնոյն ժամանակ Երեւանի համալսարանին մէջ արաբերէն լեզուն կը դասաւանդէ՝ Եգիպտոսի հաշտոյն:

Պրն. Պատուիրակը կը հաղորդէ նաեւ, որ Գահիրէի եւ Երեւանի համալսարաններուն միջեւ համաձայնութիւն գոյացած է, որ տարեկան հինգ (5) հայ ուսանողներ եւ հինգ հայերէն լեզուի դասախօսներ Գահիրէ կը ժամանեն՝ ուսանողները արաբերէն լեզուն սորվելու եւ դասախօսները հայերէն լեզուն դասաւանդելու նոր ուսանողներու:

Փոխադարձ կերպով ճիշդ նոյնը կը պատահի Եգիպտոսի ուսանողներու եւ դասախօսներու պարագային, ինչպէս որ գոյութիւն ունի, արաբերէն լեզուի դասախօսուի Երեւանի համալսարանին մէջ. դասախօսուի Տիկ. Միրֆէթ Ճըմիլան:

Յարգելի պրն. Դր. Հաֆէզը՝ պատուիրակը դիմում կատարած է երկու երկիրներու կրթական պատասխանատուներուն, որ երկու երկիրներու համալսարանները դռները կը բանան՝ բոլոր մասնագիտութիւններու, որպէսզի երկուստեք երիտասարդներ կրթաթոշակներ ստանան որպէսզի մասնագիտանան իրենց ընտրած ճիւղերուն մէջ:

Դր. Մուհամմէտ Էլ Մէյէտ Հաֆէզը, հրապարակաւ շնորհակալութիւններ յայտնած է, Եգիպտոսի արտակարգ դեսպան պրն. Թարիզ Մուդաբիին, ինչպէս նաեւ պրն. Հազեմ Ֆէհմին:

Միացեալ Նահանգներ Դրամաշնորհ Կը Տրամադրէ Գիւղատնտեսական Ծրագիրին

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութիւնը դրամաշնորհ տրամադրած է Հայաստանի մէջ գիւղատնտեսութեան ապագային միտող ծրագիրին:

Ըստ News.am-ի՝ այս առնչութեամբ, Հայաստանի մէջ ամերիկեան դեսպանատան տարածած հաղորդագրութեան մէջ կ'ըսուի.

«Ամէն տարի ԱՄՆ պետական քարտուղարութեան շրջանաւարտներու ներգրաւուածութեան նորարարական հիմնադրամի դրամաշնորհային ծրագիրը կ'աջակցի ԱՄՆ փոխանակման ծրագիրներու բարգաւաճող ու ազատ հասարակութիւն կառուցող շրջանաւարտներուն:

Այս տարի ԱՄՆ պետական քարտուղարութիւնը ստացած է 1014 դիմում 125 երկրէ եւ ֆինանսաւորած է 68 նախագիծ, որոնցմէ մէկը՝ Հայաստանէն՝ Ֆուլպրայթ ուսանողական ծրագիրի շրջանաւարտներ Արմէն Ղազարեանի, Գայիանէ Սարգսեանի եւ

Muskie ծրագիրի շրջանաւարտ Աստղինէ Պօղոսեանի ներկայացուցած խմբային նախագիծը:

Անոնց ACT (Վաղուայ օրը կերտող Agripreneurs) առաջարկը նպատակ ունի ձեւաւորելու Հայաստանի մէջ գիւղատնտեսութեան ապագան բարձրագոյն ուսումնական հաստատութիւններու ուսանողներու համար իրականացնելով գործնական դասընթացներ յաջողակ երկրագործական գործառնութիւն սկսելու վերաբերեալ: Անհամբեր կը սպասենք նախագիծի աճին ու զարգացման»:

Հ.- Ամերիկա կը գտնուիք Թ.Մ.Մ.-ի հրաւերով ներկայացնելու վերջերս ձեր խմբագրութեամբ լոյս տեսած Փանոս Թերլեմեզեանի Կեանքի յուշերը գրքին հրատարակութեան առթիւ կազմակերպուած շնորհանդէսներուն:

Վստահ եմ, որ ընթերցողները մեծապէս հետաքրքրուած են Թերլեմեզեանի, որ ծանօթ է որպէս նկարիչ, յուշագրութեան տուն տուող պատճառներուն:

Ինչ պայմաններու տակ այդ ձեր տրամադրութեան յանձնուեցաւ եւ ձեր փորձառութեամբ ինչ արժէք կը ներկայացնէ այս գիրքը մեր արդի պատմութեան համար:

Պ.- 2015 թուականի վերջերին Թերլեմեզեան Մշակութային Միութիւնից պատկեր ստացայ՝ տպագրութեան պատրաստելու նշանաւոր գեղանկարիչ, Արմենական կուսակցութեան հիմնադիր անդամ Փանոս Թերլեմեզեանի անտիպ յուշերի ձեռագիրը: Նկարիչը դրանք շարադրել է 1939 թուականից սկսած, երբ՝ արդէն հիւանդ էր եւ չէր կարող վրձին բռնել: Ահա այդ ժամանակ է, որ որոշուած է գրի առնել իր յուշերը: Ձեռագիրը գտնուում էր Հայաստանի Ազգային պատկերասրահի ձեռագրա-արխիւային ֆոնտում: Այդ ձեռագրի մասին շատերն են գիտցեր, որոշ մարդիկ էլ ծանօթ են եղել ձեռագրին եւ օգտուել են ձեռագրից՝ այնտեղից քաղելով ինչ-ինչ տեղեկագրութիւններ: Սակայն ձեռագիրը մնացել է անտիպ: Զգալի աշխատանք պէտք եղաւ ձեռագիրը տպագրութեան պատրաստելու համար: Շատ էին անծանօթ բառերն ու հասկացութիւնները՝ բարբառային բառեր, անուանումներ ու դարձուածքներ, պարսկերէն, թուրքերէն, քրտերէն բառեր եւ անուանումներ: Հարկ եղաւ յատուկ անունների եւ անձնանունների գրութիւնը ճշդել, բացատրականներ տալ, մեկնաբանութիւններ անել եւ այլն: Ինչպէս: Գիրքը պատրաստեցի տպագրութեան, գրելով առաջաբանը եւ գիրքը օժտելով ծանօթագրութիւններով:

Թերլեմեզեանի յուշերի գիրքը բացառիկ արժէքաւոր գիրք է, արժէքաւոր՝ մի քանի տեսանկիւնէն:

Նախ, այն անգնահատելի է 19-րդ դարու երկրորդ կէսի Վանի կեանքը, բարքերը եւ սովորութիւնները, կենցաղն ու առօրեան պատկերելու տեսանկիւնէն: Այս առումով գիրքը ուղղակի անգնահատելի է, եւ յետոյ, չափազանց կարեւոր է Վանի,- եւ Արեւմտեան Հայաստանի,- հանրային տնտեսական եւ քաղաքական իրավիճակը պատկերելու առումով: Վան-Վասպուրականի կեանքի պատկերը վերաճում է Արեւմտեան Հայաստանի կեանքի ընդարձակ պատկերին:

Շատ պատկերաւոր գրիչ ունի մեծատաղանդ արուեստագէտը, շատ խօսուն գրիչ: Զափազանց գեղեցիկ եւ բնական են իր պատկերացումները: Թերլեմեզեանը գեղեցկախօս չէ, այլ գեղեցկութիւնը վարպետօրէն պատկերող:

Գիրքը հարուստ է ոչ միայն իր՝ Փանոս Թերլեմեզեանի կեանքի դէպքերով, հանդիպումներով եւ իրադարձութիւններով, այլեւ Արեւելահայաստանի եւ Արեւմտեան Հայաստանի անցեալ դարձած կեանքի հետ կապուած բազմաթիւ խօսուն պատկերներով: Թերլեմեզեանի շարադրանքը վաւերագրական է, ճշմարտացի եւ համոզիչ: Զափազանց ինքնօրինակ ու իրական է իր հայեացքը քաղաքական կեանքի ու իրականութեան հանդէպ: Եւ այդ ամէնը նա ներկայացնում է վարպետ գրիչով ու խօսքով:

Գիրքը կարդացում է մեծ յափշտակութեամբ, ինչպէս կը կարդացուէր՝ գեղարուեստական հետաքրքրաշարժ վէպը: Փանոս Թերլեմեզեանի Կեանքի յուշերը՝ մեր գրական-մշակութային կեանքի մեծարժէք

Մեր հանդիպումները Յակոբ Վարդիվառեան

Երեւոյթներից մէկն էմ համարում:

Հ.- Վստահաբար շատ ըսելիքներ ունենալու էք Հայաստանի ներկայ հայագիտութեան հետ կապուած խնդիրներու մասին: Ծանօթ էք եղած սովետահայ գրողներուն, ինչպէս նաեւ Մփիւռքէն ներգաղթած մեր մտաւորականութեան: Այսպէս կոչուած՝ անկախութենէն ետք ինչ որակ կը պարզէ այսօր մեր գրական աշխարհը առ հասարակ:

Պ.- Հետաքրքրական եւ դժուար պատասխանելի հարցում է: Մեզ թուում էր, յամենայն դէպս՝ ոմանց կամ մեզանից շատերին, որ ազատութեան եւ անկախութեան հասնելուց յետոյ Հայաստանում գրականութեան եւ արուեստի մեծարժէք գործերի իսկական առատութիւն կը լինի, որ դրանք կը հոսեն, ինչպէս առատութեան եղջիրից: Բայց՝ ոչ, ամենեւին էլ այդպէս չեղաւ: Կեանքում անհասկնալի խառնաշփոթ էր, գրականութիւնն էլ շուարուեց եւ մնաց մոլորուածի պէս: Որոշ գրողներ հաւատարիմ մնացին իրենց որդեգրած սկզբունքներին եւ շարունակեցին ամբողջացնել իրենց գրականութիւնը, ոմանք գայթակղուեցին փորձարարութեամբ եւ արեւմտեան գրականութեան նմանակելու ջանքերով, ուրիշներ իրօք մնացին շուարած՝ գրական-գեղարուեստական ասելիք չունէին:

Սակայն տաղանդաւոր մի քանի անհատ այս վերջին երկու տասնամեակում ստեղծեցին իրօք բարձրարուեստ գործեր՝ արձակ եւ բանաստեղծութիւն, որոնք միայն տեղ պիտի ունենան մեր գրականութեան մէջ եւ գալիք ժամանակներում բարձր պիտի պահեն մեր այս օրերի գրականութեան պատիւը: Ես ամենից առաջ նկատի ունեմ Կարպիս Սուրենեանի վերջին գործերը: Մանաւանդ փառահեղ Օրագիր 1943-2000՝ վերնագրուած երկու ծաւալուն հատորով մեծարժէք գործը, մեծատաղանդ արձակագիր Վահագն Գրիգորեանի վերջին վէպերը՝ Առաջնորդի կեանքն ու մահը, Ժամանակի գետը, Ոստանի վերջին ճանապարհորդութիւնը, Ազատ հայը, վաղամեռիկ Լեւոն Խեչոյեանի վերջին գիրքերը՝ պատմուածքների երկու ժողովածուն եւ Մեքէի դրան գիրքը վէպը: Աբրահամ Ալիքեանի վերջին երկու գիրքը՝ Հեզ իրիկուն բանաստեղծութիւնների ստուար ժողովածուն, եւ Հանդիպակաց ափեր՝ յօդուածների եւ էսսէների հատորը, Հենրիկ Էդոյեանի պոեզիան, մանաւանդ իր Յետգրութեան, Կեանքը իմ ուղին ժողովածուները, իր տպաւորիչ երկհատորեակը եւ վերջին՝ Ընտրանի խորագրուած ժողովածուն՝ մօտ ութհարիւր էջ ընտիր

բանաստեղծութիւն, եւ, ի հարկէ, Յակոբ Մովսէսի բանաստեղծութիւնը, որ շատ ինքնատիպ է ու արժէքաւոր, մանաւանդ իր վերջին ժողովածուները՝ Լոյս գուարթ եւ Եօթներորդ որսորդութիւն խորագրուած հրաշալի գրքերը:

Անշուշտ կարելի է յիշատակել նաեւ այլ գործեր թէ՛ արձակում եւ թէ՛ բանաստեղծութեան մէջ: Ես՝ յիշեցի իմ ընկալումով ամենարժէքաւորները:

Ինչպէս տեսնում էք, իրօք արժէքաւոր եւ մնայուն գործեր այնուամենայնիւ ստեղծուել են եւ ստեղծուում են:

Հ.- Համալսարանի դասախօս էք եւ այսօր մեր բուհերուն մէջ ունիք ուսանողութեան ոչ թեր գնահատելի թիւ մը: Իրենց հետաքրքրութիւնը դէպի հայ գրականութիւն եւ պատմաբանասիրութիւն, որքանո՞վ համեմատաբար քառորդ դար առաջ, պահած է որակը:

Պ.- Վերջին երկու-երեք տասնամեակում մեր կեանքում շատ բան է փոխուել, շատ բան է փոխուել հանրային գիտակցութեան մէջ, եւ, ցուօք, նաեւ կրթական-գիտական ասպարէզում: Բանաստեղծին խօսքերով ասած՝ Մեր կեանքի հիմերն անդունդներն ընկան...:

Ցուօք սրտի, փոխուեց նաեւ մեր վերաբերմունքը ուսումի եւ կրթութեան հանդէպ, մանաւանդ՝ հումանիտար կրթութեան հանդէպ՝ բանասիրութեան, պատմաբանութեան, փիլիսոփայութեան, հոգեբանութեան, աստուածաբանութեան եւ այլն...:

Երիտասարդութիւնը, մանաւանդ՝ տղաները, չի մղում դէպի հումանիտար կրթութիւնը: Պատճառները շատ են, եւ ամենեւին ուրեմն կարեւոր չեն, կարեւորը վաւերական իրողութիւնն է: 1960-ական թուականների մեր բանասիրութեան եւ գրականագիտութեան երեւելի սերունդին փոխարինողներ չկան, հայ բանասիրութեան եւ գրականագիտութեան ասպարէզը այսօր փաստօրէն ամայի է, թեզեր տիտղոսաւոր եւ աստիճանաւոր գրականագէտներ կան, գիտութեան թեկնածու եւ դոկտոր մեծաթիւ բանասէրներ եւ գրականագէտներ կան, բանասիրութիւնն ու գրականագիտութիւնը չկան: Անկարելի է մեր այսօրուան գրականագիտութեան ու բանասիրութեան պատկերը համեմատել 60-70-ականների մեր բանասիրութեան, մանաւանդ՝ բանասիրութեան հունձքի հետ: Համեմատելն իսկ ծիծաղելի կը լինի:

Պատճառները, կրկնեմ, շատ են եւ խիստ ցանկալի, խիստ մտահոգիչ:

Բայց տեղը չեմ համարում դրանց մասին խօսելու:

Հ.- Մեր դասախօսները, որոնք կը կազմեն ոգին մեր մշակութային արժէքներուն, որքանո՞վ գոհ են իրենց համար եղած վարձատրութենէն:

Պ.- Դասախօսների մասին խօսելիս մենք հանդիպում ենք նոր դժուարութեան, նոր հարցի: 1960-ական թուականներին Երեւանի Պետական համալսարանի բանասիրութեան բաժանմունքում դասաւանդում էին փառահեղ գիտնականներ՝ գրականագէտ Մկրտիչ Մկրեան, լեզուաբաններ Գեորգ Զանուկեան, Եդուարդ Աղայեան, Յովհաննէս Բարսեղեան եւ էլի շատ ուրիշներ: Բոլորին յիշատակելը մեծ տեղ կը զբաղեցնի: Նրանք մեծ գիտնականներ էին եւ մարդկային խոշոր անհատականութիւններ: Եւ հրաշալի դասախօսներ էին, հրաշալի մատուցում էին նիւթը եւ մասնագիտութիւնը:

Հայաստանը Պիտի Շարունակե Տարբեր Երկիրներու Հետ Մուտքի Արտօնագրերու Ազատականացման Ու Դիրացման Քայլերը

ՀՀ կառավարութիւնը պիտի շարունակէ տարբեր երկիրներու հետ մուտքի արտօնագրերու ազատականացման ուղղութեամբ քայլերը: Այս մասին, կառավարութեան այսօրուան նիստին, յայտարարեց ՀՀ արտաքին գործոց նախարար Էդուարդ Նալպանտեան՝ ներկայացնելով որոշումին նախագիծը, որով Ճափոնի քաղաքացիները պիտի չունենան Հայաստան մուտքի արտօնագիրի պահանջ:

Ճափոնի քաղաքացիները պիտի կարենան առանց մուտքի արտօնագիրի, մէկ տարուան ընթացքին, այցելել եւ մնալ Հայաստանի տարածքին մէջ՝ առաւելագոյնը 180 օր ժամկէտով:

Ի պատասխան ՀՀ վարչապետ Կարէն Կարապետեանի հարցին՝ Էդուարդ Նալպանտեան ըսաւ, որ Ճափոնը արդէն վեցերորդ պետութիւնն է, որուն քաղաքացիները պիտի չունենան Հայաստան մուտքի արտօնագիրի պահանջ: «Տրամադրուած ենք առաջ երթալու այդ հարցով՝ նպատակ ունենալով այդ գործընթացը դարձնելու նաեւ երկկողմանի: Ճափոնական կողմը, Սեպտեմբերէն սկսեալ, ՀՀ քաղաքացիներուն համար պիտի դիրացնէ մուտքի արտօնագիրի տրամադրումը, նոյնը կ'ընենք միւս երկիրներու հետ», - ըսաւ ՀՀ ԱԳ նախարարը:

Ըստ հիմնաւորման, Ճափոնի հետ Հայաստանը ունի ջերմ յարաբերութիւններ եւ փոխշահաւէտ համագործակցութիւն, երկու երկիրներու յարաբերութիւններու զարգացումը տարուէ տարի կ'արձանագրէ դրական առաջընթաց, 2010-ին ՀՀ դեսպանութեան բացումը Թոքիոյի մէջ եւ 2015-ին Ճափոնի դեսպանութեան բացումը Երեւանի մէջ որակապէս նոր լիցք հաղորդած են երկկողմ յարաբերութիւններու զարգացման ու խորացման՝ բոլոր բնագաւառներուն մէջ: Առկայ է երկկողմ յարաբերութիւնները ալ աւելի խորացնելու երկուստեք շահագրգռուածութիւն: Ըստ այդմ՝ Ճափոնի քաղաքացիներուն ՀՀ մուտքի արտօնագիրի պահանջին միակողմանի չեղարկումը առաւել նպաստաւոր պայմաններ պիտի ստեղծէ երկկողմ տնտեսական կապերու զարգացման, ինչպէս նաեւ զբօսաշրջութեան խթանման համար:

2017 Յունուար 1-էն Ճափոնի քաղաքացիները ունին ազատ մուտքի արտօնագիր կամ սահմանին զայն ստանալու ընթացակարգ 172 երկիր այցելելու համար: Ճափոնի անձնագիրը կը համարուի աշխարհի մէջ 5-րդը (կը կիսէ տեղը նորգելանտական եւ իռլանտական անձնագիրներուն հետ) զբօսաշրջութեան ազատութեան տեսանկիւնէն: Ճափոնի քաղաքացիները Վրաստան այցելելու ժամանակ մուտքի արտօնագիրի պահանջ չեն ունենար, իսկ Ազրպէյճան այցելելու պարագային՝ մուտքի արտօնագիր կը ստանան սահմանէն:

Նախարար Գարայեան Անդրադարձաւ ԵՍՍՄ-ին Թուրքիոյ Հաւանական Անդամակցութեան

ՀՀ տնտեսական զարգացման եւ ներդրումներու նախարար Սուրէն Գարայեան ա ն դ ր ա դ ա ր ձ ա լ Ե ի ր ա ս ի ա կ ա ն տնտեսական միութեան (ԵՍՍՄ) մաքսային տարածքին Թուրքիոյ միանալու մասին: «Մեր հ ա մ ա պ ա տ ա ս ի ա ն մարմինները արդէն իսկ այդ հարցին արձագանգած են: Միայն պիտի ամբողջացնեն, որ ԵՍՍՄ-ի մէջ որոշումները կը կայացուին համախոհութեան սկզբունքով, եւ երբ կարգը հասնի որոշումներու կայացման՝ Հայաստանը պիտի յայտնէ իր դիրքորոշումը», - ըսած է Գարայեանը:

Աւելի առաջ, ՀՀ արտաքին գործոց փոխնախարար Շաւարշ Քոչարեան, այս առնչութեամբ նշած էր. «Նախ, ԵՍՍՄ մաքսային տարածքին միանալու հնարաւորութիւն նախատեսուած չէ ԵՍՍՄ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ուղերձը գիտելիքի, գրի, դպրության օրվա և նոր ուսումնական տարվա առիթով

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից Հայրապետական Մեր օրհնությունն ենք բերում ԲՈՒՀ-երի և դպրոցների պատասխանատուներին, դասախոսներին և մանկավարժներին, ուսանող և դպրոցական Մեր զավակներին՝ Գիտելիքի, գրի, դպրության օրվա և նոր ուսումնական տարվա առիթով:

Մրանչելի և մեծ խորհուրդ ունի գիտելիքին ու դպրությանը նվիրված օրը: Մեր ժողովուրդը դարերի մեջ, անգամ աղետալի ժամանակներում, արժևորել է ուսումը, վառ պահել իմացության սերը և իր կրթօջախների լույսը: Արդարև, ուսյալ և կիրթ հասարակությունն է ընդունակ բարեփոխել կյանքը, բարվոք վճիռներ գտնել իր առջև կանգնած խնդիրներին և իրականություն դարձնել առաջընթացի իր տեսիլքները:

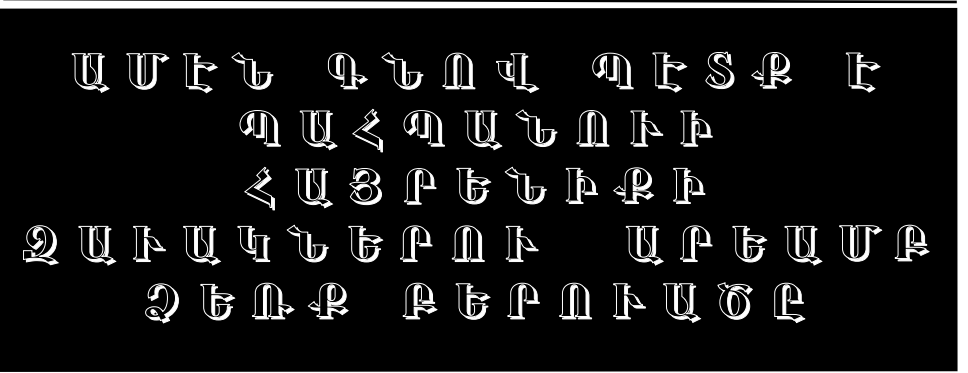
Մաղթում ենք, որ այսօր մեր ուսումնական հաստատությունները հայրենիքում և սփյուռքում օրեցօր գործնան և առավել արդյունավոր են իրենց առաքելությունը՝ կրթելով մեր զավակներին համակողմանի իմացությամբ, հավատավոր ու հայրենասեր հոգով, որպէսզի կարող լինեն նորարարությունների, ստեղծագործական սյացքների և շարունակեն քրիստոնյա մեր ժողովրդի ներկայությունը աշխարհում, որ թեպէտ փոքրաթիվ, բայց իր ստեղծածով միշտ համեմատվել է մեծերի հետ:

Մեր գնահատանքն ենք բերում կրթության գործի պատասխանատուներին, դասախոսներին ու մանկավարժներին՝ բարեջան ու նախանձախնդիր գործունէության համար: Հայրական հորդոր ենք բերում Մեր զավակներին, որ սիրեն ուսումը, լինեն ուշիմ ու ջանադիր, չթերանան իրենց պարտականություններում, որ ամուր հիմքերով սկզբնավորվի իրենց կյանքի ուղին, որն ապագան է մեր հայրենիքի ու ժողովրդի:

Աղոթք ենք բարձրացնում, որ Աստված օրհնի ջանքերը կրթության նվիրյալների և քաջարթուն միտք ու հոգի շնորհի մեր զավակներին: Օրհնյալ ուսումնական տարի, առատ արդյունքներ ու բարի վաստակ: Ամեն:

Օրհնությամբ՝
ԳԱՐԵԳԻՆ Բ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՍԵՆԱՅՆ ՀՍՅՈՅ

պայմանագիրով: Աւելին, զաւեշտալի է, երբ ԵՍՍՄ մաքսային տարածքին միանալու մասին կը խօսի Թուրքիան, որ միակողմանի փակած է հայ-թրքական սահմանը՝ միակ ցամաքային սահմանը Թուրքիոյ եւ ԵՍՍՄ մաքսային տարածքին միջեւ»:

Թուրքիոյ տնտեսութեան նախարար Նիհաթ Զէյլեգչին, 18 Օգոստոսին նշած էր, թէ Թուրքիան առաջարկ ունի, որպէսզի մաքսային համաձայնագրի ստորագրման վերաբերեալ բանակցութիւններ սկսի Եւրասիական տնտեսական միութեան հետ՝ չխախտելով համապատասխան համաձայնութիւնները Եւրամիութեան հետ: Անոր խօսքով, Թուրքիան կ'ուզէ նաեւ այլ համագործակցութիւն հարթել ԵՍՍՄ-ի հետ:

Մեր հանդիպումները

Շարունակում է 4-ին

Բայց ի՞նչ եղաւ: Բանասիրութեան բաժանմունքը տասնամեակներ շարունակ միշտ ունեցաւ մօտ հազար հինգ հարիւր – երկու հազար ուսանող: Եւ այդքանի միջից չեղան, չառաջացան մարդիկ՝ գիտնականներ, մասնագէտներ, որոնց անունները հնարաւոր լինի դնել ու յիշատակել վերը յիշուած անունների կողքին:

Ինչպէ՞ս այսպէս եղաւ: Որակի անկում հետզհետէ հումանիտար գիտութիւնը, արժեզրկուեց, որովհետեւ բանասիրութիւնն ու գրականագիտութիւնը չունեցան արժանի վերաբերմունք, որովհետեւ... Կարելի է մանրամասն եւ բազմակողմանիորէն վերլուծել երեւոյթը, բացատրել ու բայց որեւէ բացատրութիւն այսօր ոչինչ չարժէ: Կարելորդ եղելութիւնն է, փաստը, այն, ինչ որ կայ, ի՞նչ որ ունենք:

Իսկ եղածը ցաւալի է եւ խիստ մտահոգիչ:
Հ.- Շրջան մը որպէս դասախօս, եթէ չեմ սխալիր չորս տարի, եղաք Լիբանան եւ ծառայեցիք մեր հայագիտական հիմնարկներուն: Հետաքրքրութիւնը սփիւռքահայ ուսանողութեան դէպի մեր գրականութիւնը, կը գնահատէք եւ թէ նոր սերունդէն ունի ք խոստմնայի տարրեր:

Պ.- Այո, մի քանի տարի դասաւանդել եմ Պէյրութի Հայագիտական բարձրագոյն հիմնարկում, ինչպէս նաեւ դպրեվանքում (Պիքֆայա):

Անկարելի է չգնահատել, չարձանագրել սփիւռքահայ մեր դպրոցների, մեր ուսուցիչների ճիգն ու ջանքը՝ հայեցի կրթութիւնն ու դաստիարակութիւնը արժանի բարձրութեան վրայ պահելու համար: Մարդիկ ամէն ինչ անում են եւ անում են շատ դժուարին պայմաններում: Բայց կեանքը աւելի զօրաւոր է: Հնուտ եւ իմացական ուսուցիչներին փոխարինող սերունդ չկայ, աշակերտութեան թիւը գնալով նուազում է: Նոր սերունդը, յամենայն դէպս՝ նրա մեծ մասը, գնալով հեռանում է հայութիւնից եւ հայկականութիւնից: Կրթութեան մակարդակը իջնում է...: Ես մի տարի եղել եմ դպրոցական բարձր դասարանների աշակերտների շարադրութիւնների մրցոյթի յանձնախմբի անդամ: Հարիւրաւոր շարադրութիւններ կարդացիք, եւ պատկերը յուսալի չէր: Բայց, ինչ արած, կեանքը աւելի զօրաւոր է, կեանքի պարտադրանքը՝ անառարկելի: Տրանսիայում ի՞նչ եղաւ: Հինգ հարիւր հազարնոց համայնքում քանի՞ հոգի հայերէն գրել-կարդալ գիտէ, հայերէն քանի՞ թերթ ու ամսագիր կայ եւ այլն, եւ այլն: Ուզենք թէ չուզենք, ի վերջոյ, այդ այդպէս պէտք է լինի:

Բայց մենք պէտք է հաւատանք եւ շարունակենք մեր գործը: Հնուց փառաւոր ասացուածք կայ արա, ինչ որ պիտի անես, եւ թող լինի, ինչ պիտի լինի:

Հ.- Մեր եկեղեցիները մի՛շտ ալ եղած են դարբնոց հայ մշակոյթի արժէքներուն: Այսօր, Հայաստանի մէջ մեր եկեղեցին կը շարունակէ՝ բերել իր առաքելութիւնը այդ ծառայութեան մէջ:

Պ.- Այո, հարցին շատ կարճ ու վճռական կը պատասխանեմ՝ ո՛չ: Հայաստանում եկեղեցին իր բարձրութեան վրայ չի գտնուում: Անճաշակ ու անհարկի կառոյցներով եկեղեցին ոչ մի նպաստ չի բերում ո՛չ ժողովրդի հոգեւոր կեանքին, ո՛չ

եկեղեցու դերի ու նշանակութեան բարձրացմանը: Մեր փոքրիկ երկրում աղանդների առատութիւնից ազատ տեղ չկայ: Հասկնալի է, պարսպ տարածութիւնը ամէն անպատեհութեամբ կարող է լցուել:

Իսկ առանձին բարձրաստիճան եկեղեցականների վարքն ու բարքը դուրս է մեր բնութագրութիւնից: Ամէն բան ժողովրդի այցի առաջ է կատարում, ժողովուրդը տեսնում է եւ գիտի շատ բան: Եւ ուզում են, որ ժողովուրդը յարգի այդ եկեղեցականներին:

Եւ, փառք Աստուծոյ, որ մեր ողովուրդը խելացի եւ իմաստուն ժողովուրդ է, եւ երբեք չի նոյնացնում այդ եկեղեցականներին հայ եկեղեցույ հետ, անտեսում է դրանց, չգոյութիւն է մատնում, պահպանելով իր հաւատն ու խոր յարգանքը հայ-լուսաւորչական եկեղեցու, Մայր եկեղեցու հանդէպ:

Հ.- Մրտով, հոգիով ու քրտինքով կրցաք լոյս ընծայել կարեւոր աշխատանքներ նուիրում հայ գրողներուն: Հայաստանի ընթերցողները տակաւին կը շարունակեն զանոնք ըմբշոյնել:

Պ.- Պատկերացրէք, որ մեր այս դժուար ժամանակներում մեր ընթերցողները հետաքրքրուած եւ վերաբերմունք ունեն լաւ գրականութեան հանդէպ: Կոստան Զարեանի գրքերը փնտռում են, վաղուց սպասուած իր գրքերը:

Վաղուց ասելով՝ մէկուկէս տասնամեակ առաջ: Եւ այսօր փնտռում են, մարդիկ շարունակ հարցնում են՝ նոր հրատարակութիւն, այսինքն՝ վերահրատարակութիւն չի՞ լինելու: Չի լինելու, որովհետեւ հովանաւորներ չկան, Ալպեր Կոստանեանի Բացարձակի որոնումը հատորը, այլ գրքեր նոյնպէս, ընթերցողը հարցնում է, փնտռում է, որոնում եւ... Մեր միութարութիւնը դա է:

Հ.- Վստահաբար ունիք նոր ծրագիրներ հրատարակութեան տալու... անոնցմէ մէկ-երկուքը կրնա ք յիշատակել:

Պ.- Շուրջ չորս տասնամեակ գիրք եմ պատրաստել հրատարակութեան: Դրանք տպագրուել են: Դրանց թում մեծարժէք գրքեր կան՝ Կոստան Զարեանի ութ հատորը, Հրանդ Նազարեանցի այսօր գոյութիւն ունեցող միակ եւ ստուարածաւալ հատորը, Տիրան Զրաքեան (Բնորա) երկհատորեակը (երրորդ հատորը սպասում է տպագրութեան), մեծատաղանդ գրականագէտ Ալպերթ Կոստանեանի շուրջ ութ հարիւր էջնոց փառահեղ հատորը, այլ գործեր...

Մէկ տասնեակից աւելի գիրք տպարանում, արդէն տարիներ, սպասում է տպագրութեան՝ Կոստան Զարեանի հինգ հատորը, Տիրան Զրաքեանի (Բնորա) երրորդ հատորը, Ալպերթ Կոստանեանի երկրորդ եւ երրորդ հատորները եւ այլ գիրքեր:

Տպագրութեան եմ պատրաստում Կոստան Զարեանի գործերի եւս չորս հատորը: Նաեւ այլ ծրագրեր ունեմ, տեսնենք: Գրքերը պատրաստ են, հովանաւորներ՝ տպագրութիւն, իրականացողներ չկան: Այս է վիճակը:

Հ.- Վերջին հարցում. Հայաստանի մէջ Թէքէեան Մշակութային Միութեան դերը ինչպէ՞ս կը գնահատէք:

Պ.- Հայաստանում Թէքէեան Մշակութային Միութեան գործունէութիւնը ստիպում է յարգանքով խօսել այդ մասին: Այսօր դժուար է գերագնահատել այդ գործունէութիւնը: Մեր աննեցուկ մնացած մտաւորականութիւնը առանձնակի սիրով է մօտենում Թէքէեան Մշակութային Միութեան գործունէութեանը, սիրով է մասնակցում միութեան ձեռնարկներին եւ միջոցառումներին, նման դէպքում դահիճներ միշտ լեփ-լեցուն է լինում: Գրողներն

ու արուեստագէտները առանձակի բժախնդրութեամբ եւ ջանադրութեամբ են պատրաստում մասնակցելու Թէքէեան եւ Հայկաշէն Ուզունեան մրցոյթների: Թէքէեան Մշակութային Միութեան գործունէութիւններից չեմ ուզում առանձնացնել Ազգ թերթի երեւոյթը: Ազգը Հայաստանում գրական-մշակութային ծաւալուն ներդիր յաւելուած ունի, որի էջերում տպագրում են մեր անուանի գրողների ու արուեստագէտների ծաւալուն գրութիւնները: Ազգը միակ թերթն է, որ ուշադիր հետեւում է սփիւռքահայ կեանքին եւ արձագանգում է կարեւոր իրադարձութիւններին յօդուածներով, հարցազրոյցներով տեղեկատուութեամբ: Փաստօրէն կապող կամուրջ է Հայաստանի եւ Միւրթի միջեւ: Կարող եմ երկարել, բայց չերկարեմ ու կարճ կապեմ:

Ինչ ասեմ, Աստուած (եւ մեր իրականութիւնը) երկար կեանք տայ, թէ՛ Թէքէեան Մշակութային Միութեան եւ թէ՛ Ազգ թերթին:

Նիւ Ըրրզի, «Պայքար» շաբաթաթերթ

Թուրքիոյ Լեռնագնացները Կը Պահանջեն Արարատ Լեռը Բանալ Զբօսաշրջութեան Համար

Թուրքիոյ լեռնագնացները եւ զբօսավարները կը պահանջեն, որ Արարատ լեռը կրկին բացուի զբօսաշրջութեան համար: Այս մասին տեղեկացնող թրքական «Hürriyet» թերթի կայքը կը յիշեցնէ, որ 2 տարիէ սարբ բարձրանալը արգիլուած է:

«Էրմենիհապեր» կը տեղեկացնէ, որ 2015-ի Օգոստոսէն Ադրբի (Արարատի՝ խմբ.) նահանգապետարանը «Քիրտիստանի բանուորական կուսակցութեան» (PKK) զինեալներու դէմ յատուկ ռազմական գործողութիւններ իրականացնելու համար սարբ եւ շրջակայ տարածքը «յատուկ անվտանգութեան գօտի» յայտարարած էր: Այդ ընթացքին PKK զինեալներու նկատմամբ կատարուած են ինչպէս ցամաքային, այնպէս ալ օդային ռազմական գործողութիւններ, որոնց մէկուն ժամանակ վնասազերծուած է նաեւ լեռան հարաւային հատուածի PKK-ական պատասխանատուն:

Թուրքիոյ լեռնագնացներն եւ զբօսավարները համատեղ յայտարարութեան մէջ նշած են, որ անհամբերութեամբ կը սպասեն, թէ երբ նորէն Արարատը պիտի բացուի լեռնագնացութեան եւ զբօսաշրջութեան համար:

«1998-2015-ներուն լեռնագնացութեան, իսկ 2002-էն՝ զբօսաշրջութեան համար բացուած մեր երկրի սիրելի Արարատ լեռան տարածքը 2 տարիէն աւելի փակ է, լեռ բարձրանալը՝ արգիլուած: Յատկապէս ամրան եւ աշնան ամիսներուն արտասահմանցի լեռնագնացները, որոնք կը ցանկան Պայազետի եւ Բզտիի կողմէ Արարատ բարձրանալ, կը պահանջեն վայրկեան առաջ տարածքը բանալ զբօսաշրջութեան համար:

Մենք ալ, իբրեւ թուրք լեռնագնացներ, անհամբերութեամբ կը սպասենք լեռը բարձրանալուն», - նշուած է յայտարարութեան մէջ:

Տի συμβαίνει...

Συνέχεια από τη σελίδα 2

δουλεύουν για να αποκρυπτογραφήσουν αυτούς τους πολλαπλούς κωδικούς σε κάθε γλώσσα. Αυτά τα δίκτυα ελέγχου κάνουν επιλογές, όπως ποια κυκλώματα μνήμης είναι σωστό να ενεργοποιηθούν για τη γλώσσα και από ποια μπορούν να επιλέξουν τη σωστή λέξη, το συντακτικό και την προφορά. Αυτές οι εκτελεστικές λειτουργίες συντονίζουν ταυτόχρονα την αξιολόγηση του περιεχομένου των μηνυμάτων και την άμεση ανταπόκριση στις πληροφορίες.

Μία από τις σημαντικότερες επιπτώσεις της δίγλωσσης έρευνας είναι η αναγνώριση ότι οι εκτελεστικές λειτουργίες, ακόμη και των πολύ μικρών παιδιών φαίνονται να ανταποκρίνονται στις ασκήσεις που τις ενδυναμώνει για μια μελλοντική χρήση. Ένα παράδειγμα έρευνας είναι οι υψηλότερες βαθμολογίες αυτών των παιδιών σε γνωστικές δοκιμασίες.

Γονείς και δίγλωσσία

Η έρευνα υποστηρίζει την ενθάρρυνση των γονέων να διατηρούν τη χρήση της μητρικής τους γλώσσας στο σπίτι, αλλά πολύ συχνά, οι κοινωνικές πιέσεις και λανθασμένες αντιλήψεις περιορίζουν τα παιδιά από το να επωφελούνται από την ενίσχυση του δίγλωσσου εγκεφάλου. Ένα πρόβλημα είναι η ανησυχία των γονέων ότι η έκθεση σε μια γλώσσα δημιουργεί λιγότερη σύγχυση για τα παιδιά και ειδικά στην περίπτωση που πρέπει να κάνουν μια μετάβαση σε ένα σχολείο που χρησιμοποιεί την δεύτερη γλώσσα. Σε αυτή την περίπτωση θεωρούν ότι η μετάβαση θα είναι δυσκολότερη.

Ένα άλλο θέμα που περιορίζει τις δίγλωσσες εμπειρίες όπως έχει δείξει η έρευνα και η εμπειρία των επαγγελματιών του χώρου, είναι η επιθυμία των παιδιών να γίνουν αποδεκτά από το κοινωνικό τους περιβάλλον. Έτσι λοιπόν πολλά παιδιά που προέρχονται από δίγλωσσες οικογένειες, αποφεύγουν να μιλήσουν στους γονείς τους και έρχονται σε δύσκολη θέση όταν οι γονείς τους δεν γνωρίζουν την γλώσσα που χρησιμοποιείται στον τόπο όπου ζούνε.

Οι λανθασμένες πεποιθήσεις των γονέων σχετικά με τη σύγχυση του εγκεφάλου με δύο γλώσσες και η ανταπόκριση των αρνητικών αντιδράσεων των παιδιών τους στην μητρική τους γλώσσα, έχει ως αποτέλεσμα τα παιδιά αυτά να στερούνται τη μοναδική ευκαιρία για την ενίσχυση των υψηλότερων γνωστικών λειτουργιών του εγκεφάλου. Είναι σημαντικό να μην λαμβάνεται υπόψη η εσφαλμένη εντύπωση ότι ο εγκέφαλος έχει περιορισμούς και ότι δυσκολεύεται όταν υπάρχει έκθεση σε δύο γλώσσες. Όσα περισσότερα μαθαίνουμε για την νευροπλαστικότητα, τόσο περισσότερο φαίνεται ότι ισχύει το αντίθετο. Οι εμπειρίες σε νέους τομείς πρόκλησης γενικά, φαίνεται να ενισχύουν τις εκτελεστικές και γνωστικές λειτουργίες του εγκεφάλου. Αυτό είναι εμφανές στην νευροαπεικόνιση, καθώς και στην απόδοση στις γνωστικές δοκιμασίες, την κατανόηση του γραπτού λόγου και την επιτυχία στην εκμάθηση μετέπειτα νέων γλωσσών.

Οι νέες δοκιμασίες, που περιλαμβάνουν τη χρήση κριτικής κανότητας, την ανάλυση, την αφαιρετική σκέψη, τη μετάφραση, την ιεράρχηση, την εστίαση της προσοχής, τον ανασταλτικό έλεγχο, την καθυστερημένη ικανοποίηση και την επιδίωξη μακροπρόθεσμων στόχων, σχετίζονται με την αύξηση του αριθμού, τη δύναμη και την αποτελεσματικότητα των δικτύων των εκτελεστικών λειτουργιών.

Όπως ακριβώς οι μύες μας μπορούν να γίνουν ισχυρότεροι με τη σωματική άσκηση, έτσι και οι αναπτυσσόμενοι εγκέφαλοι των παιδιών σε ένα δίγλωσσο περιβάλλον φαίνεται να αναπτύσσουν τη δύναμη, την ταχύτητα και την αποτελεσματικότητα των δικτύων των εκτελεστικών λειτουργιών. Αυτό οφείλεται στο ότι αναπτύσσονται ισχυρότερες συνδέσεις ανάμεσα στους δενδρίτες, τις συνάψεις και τους εμμύελους άξονες. Μέχρι στιγμής φαίνεται ότι όταν οι οικογένειες έχουν μια άλλη γλώσσα η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο σπίτι που μεγαλώνουν παιδιά, αυτό μπορεί να δώσει όχι μόνο μια ευκαιρία να εμπλουτίσουν τις γλωσσικές τους δεξιότητες αλλά και μια γνωστική ώθηση για τα δίκτυα των υψηλότερων εκτελεστικών λειτουργιών του εγκεφάλου τους.

Οι επιδράσεις της έρευνας σε δίγλωσσους ανθρώπους θέτουν ερωτήματα σχετικά με την πρόωπη έκθεση σε άλλα ερεθίσματα που μπορεί να σχεδιαστούν για την ενίσχυση αυτών των εκτελεστικών λειτουργιών σε όλα τα παιδιά, πριν και κατά τη διάρκεια των σχολικών χρόνων.

Επιπρόσθετα, όσον αφορά το θέμα της εισαγωγής μιας δεύτερης γλώσσας σε μικρά παιδιά από μονόγλωσσα σπίτια, υπάρχει η πεποίθηση ότι οι παππούδες, οι νταντάδες, οι φίλοι των οικογενειών που μιλούν μια άλλη γλώσσα θα μπορούσαν να περνάνε το χρόνο τους με τα παιδιά ή να συμμετάσχουν σε τάξεις ακόμη και γονέα-παιδιού, όπου μαθαίνουν να τραγουδούν σε μια άλλη γλώσσα.

Πηγή: Dr. Judy Willis, M.D., M.Ed., Radical Teaching

Ուխտագնացութիւն դէպի Սուրբ Խաչ Էկեղեցի
Սիրելի հաւատացեալներ՝ Յունահայոց Թեմի Թեմական Խորհուրդը Խաչվերացի տօնի առիթով

Սեպտեմբեր 17-ին կը կազմակերպէ ուխտագնացութիւն դէպի Սինվերո Սուրբ Խաչ Էկեղեցի ուր կը մատուցուի Սուրբ Պատարագ, ձեռամբ Յունահայոց Թեմի առաջնորդական տեղապահ Խորէն Վրդ. Առաքելեանի:

Մանրամասնութիւններու համար զանգահարել՝ 693 997 1320
Վարդան կամ 693 7678062 Արմինէ:

Մեկնում:- 7:45 *Intercontinental պանդոկէն*

8:15 *Պէդոյեանի - Նախքին Armenia ճաշարանէն*

«Երեւան Սիթի Տուր»-ի ծիրէն ներս պիտի գործէ «Գիշերային Երեւան» երթուղին

Երեւանի քաղաքապետարանի գրասենյակէն բաժինը, կարելի է համարելով բազմաթիւ գրասենյակներու եւ մեր հաւատարմութեան քաղաքային գրասենյակներու, «Երեւան Սիթի Տուր» քաղաքային գրասենյակներու միջոցով, «Գիշերային Երեւան» խորհուրդով ներս պիտի գործէ «Գիշերային Երեւան» խորհուրդով ներս երթուղին: Այս մասին կը տեղեկացնէ Երեւանի քաղաքապետարանի տեղեկատուութեան եւ հասարակայնութեան հետ կապերու վարչութիւնը:

Ամէնօրեայ կանոնաւոր երթուղիներէն բացի, Հանրապետութեան հրապարակէն պիտի մեկնարկէ «Երեւան Սիթի Տուր»-ի «Գիշերային Երեւան» խորհուրդով ներս երթուղին: 45 վայրկեան տեւողութեամբ այդ երթուղիով մայրաքաղաքի բնակիչները եւ հիւրերը հնարաւորութիւն պիտի ունենան վայելելու երեկոյեան Երեւանը, մասնակից դառնալու Հանրապետութեան հրապարակի երգող շատրուաններու ներս երաժշտական ծրագիրին, ինչպէս նաեւ շրջելու մայրաքաղաքի իրօրինակ տեսարժան վայրերը ու բարձունքէն վայելելու երեւանեան համայնապատկերը:

Ծրագիրը պիտի գործէ Ուրբաթ, Շաբաթ եւ Կիրակի օրերը: Երթուղին նախատեսուած է ժամը 20:30-21:15: Երթուղիի սկիզբն ու աւարտը Հանրապետութեան հրապարակն է:

Ռուսիայէն Հայաստան Զբոսաշրջական Ուղեւորութիւններուն Թիւր 37 Տոկոսով Աճած է

Ռուսիայէն Հայաստան արտագնայ ուղեւորութիւններուն թիւը, 2017 թուականի առաջին 6 ամիսներուն, աճած է 37 տոկոսով՝ մինչեւ 171 հազար, իսկ Ռուսիայէն արտագնայ գրասենյակէն ուղեւորութիւններուն թիւը կազմած է 17 միլիոն:

Ռուսիայէն արտասահմանեան գրասենյակէն ուղեւորութիւններուն թիւով Հայաստանը մտած է առաջին 30 երկիրներուն մէջ:

ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ, ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՇԱՐԲԱԹԱԹԵՐԹ

Սեփականութիւն

ԱՐԱՐԱՏ Մ Մ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Միսթու 33, Նիքեա, Յունաստան

Համակարգչային

շարուածքը եւ էջադրումը՝

ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀ շաբաթաթերթի

Տնօրէն

Ընկ. Սարգիս Խաչատուրեան

Արտոնատուր -

Փաստաբան՝

ընկ. Յակոբ Ֆեւճեան

“NOR ASXAP”

Արմենիկ Էթնոգրաֆիկ

Էթնոգրաֆիկ

Իտալիական “APAPAT”

Փիլոսոփայական Աթլետիկ Շումար

Դիւրստիչ

Տարկիս Խաչատուրեան

Էթնոգրաֆիկ -

Իակոբոս Փեթիան Լիւթիս

Շիտու 33 - TK 18450 - Նիքեա

Տիւ: 210-4926085

“NOR ASHKHAR”

Armenian Cultural Social Weekly

33 Sistou Str.

GR 18450 NIKEA GREECE

Tel-Fax: 00+30+210-4926085

Բացի իմ քաղաքայիններէն, յօդուածագիրներն ու տեսակետներն ու գաղափարները անպայմանօրէն չեն արտայայտեր թերթին ուղեգիրը:

«Արաս» նոր հատոր մը տպած է Թոքատի հայերուն մասին

Թուրքիոյ մէջ լոյս տեսած է արեւմտահայ գրող Յակոբ Արսլանեանի «Անունս Յակոբ է, հայրենիքս Թոքատ» գիրքի թրքերէն թարգմանութիւնը: Գիրքը կը խօսի ցեղասպանութենէն ետք Թուրքիոյ մէջ ապրող հայերու ճակատագրին մասին:

Պոլսոյ մէջ գործող «Արաս» հրատարակչութեան կողմէ առաջին անգամ լոյս տեսած գիրքը արդէն կարելի է գտնել հրատարակչութեան պաշտօնական կայքի մէջ:

1930-ականներուն կեդրոնական Թուրքիոյ հիւսիսը գտնուող Թոքատ նահանգը ծնած Արսլանեանն ու իր ընտանիքը, ցեղասպանութենէն ետք հայրենիք ապրած թոքատցի հայերու վերջին սերունդի ներկայացուցիչներէն են, որոնք յետոյ արտագաղթած են Պոլիս:

Ճափոնը Հայաստանին Նոր Հրշէջ Մեքենաներ Պիտի Յատկացնէ

ՀՀ կառավարութիւնը հաւանութիւն տուաւ Հայաստանի եւ Ճափոնի կառավարութիւններուն միջեւ «Հակահրդեհային սարքերու բարելաման ծրագրի համար» յ ա յ տ ա գ թ ե ռ ու փ ո խ ա ն ա կ ու մ ո վ կ ն ք ու ող դրամաշնորհի հ ա մ ա ձ ա յ ն ա գ ի թ ի կ ն ք մ ա ն առաջարկին: ՀՀ ա թ տ ա կ ա թ գ ի թ ա վ ի ճ ա կ ն ե թ ու նախարար Դաւիթ Տօնոյեան նշեց, որ 2010-ին Ճափոնի կառավարութենէն փրկարար ծառայութիւնը ստացած է 28 մեքենայ: Այժմ կը կնքուի նոր դրամաշնորհային համաձայնագիր:

Ըստ նախագիծի հիմնաւորման՝ նոր մեքենաները պիտի շահագործուին Սիւնիքի, Շիրակի եւ Լոռիի մարզերուն մէջ՝ կապուած աշխարհագրական դիրքին հետ, տարածքի բացարձակ բարձրութիւններու զգալի տարբերութիւններով:

«Նշուած մարզերու քանի մը համայնք կը գտնուի սպասարկող հրշէջ-փրկարարական ջոկատներէն 32-48 քմ հեռաւորութեան վրայ, եւ մարտական հաշուարկները, յատկապէս սահմանամերձ եւ բարձր լեռնային համայնքներու արտակարգ իրավիճակներու դէպքերու սպասարկման համար, վերընթաց ոլորաններով անցնելու ժամանակ՝ առաւելագոյնը 20-30 քմ/ժ արագութեամբ կ'ընթանան՝ դէպքի վայր հասնելով 50-60 վայրկեան ուշացումով, որուն հետեւանքով արձագանգը կը դառնայ անիմաստ:

Իբրեւ արդիւնք, շրջակայ միջավայրին, կազմակերպութիւններուն եւ քաղաքացիներուն կը պատճառուի զգալի նիւթական եւ բարոյական վնաս: Հրշէջ մեքենաները մաշած են, յաճախ կը խափանուին, ջուրի տակառները վնասուած են եւ վերանորոգելը դարձած է անհնար: Ուստի անհրաժեշտ է այս մեքենաները փոխարինել նորերով: Սիւնիքի, Լոռիի եւ Շիրակի փրկարարական սարքերը 1991 թուականէն ի վեր չեն թարմացուած:

Անոնք դեռ 2001-ին պէտք է փոխարինուէին նորերով: Անհրաժեշտ է վերագինում, իւրաքանչիւր հրշէջ-փրկարարական ջոկատի մէջ երկու հատ: Փորձը ցոյց տուած է, որ ամենայնուսային ճափոնական մեքենաներն են», - նշուած է նախագիծի հիմնաւորման մէջ:

Հայաստանի Մէջ Առաջին Անգամ Կը Ցուցադրուի Այվագովսկիի «Քառս. Աշխարհի Արարում» Հոչակաւոր Կտաւը

Հայաստանի Ազգային պատկերասրահը կը պատրաստուի հայազգի աշխարհահռչակ ծովանկարիչ Յովհաննէս Այվագովսկիի ծննդեան 200-ամեակին նուիրուած ցուցահանդէսին, որ պիտի բացուի սեպտեմբեր 15-ին:

Պատկերասրահին մէջ այս օրերուն կ'ընթանան ցուցահանդէսի նախապատրաստական աշխատանքները:

Ազգային պատկերասրահի պաշտօնական կայք-էջի համաձայն, «Յովհաննէս Այվագովսկի. Արարում» ցուցահանդէսին մէջ կը ներկայացուի մեծ նկարիչի ստեղծագործական ուղին՝ ըստ Հայաստանի ազգային պատկերասրահի գեղանկարչական ու գծագրական հաւաքածուներու եւ տարբեր արխիւներու մէջ պահուող վաւերագիրներու: Հայաստանի մէջ առաջին անգամ կը ցուցադրուի Վենետիկի Միխիթարեան միաբանութեան հաւաքածուի «Քառս. Աշխարհի արարում» հոչակաւոր կտաւը:

Աւելցնենք, որ 2017 թ. ԵՌԻՆԵՄԿՕ-ի կողմէ յիշարժան տարեթիւերու շարքին մէջ ընդգրուած է Յովհաննէս Այվագովսկիի յոբելեանը (200-ամեակ):

Պաւել Փօլ Սարգսեանը՝ ԱՄՆ Մարմնամարզութեան Երիտասարդների 2017թ.ի Լաւագոյն Սարգիչ

Միացալ Նահանգների Մարմնամարզութեան Երիտասարդների տարուայ մարզիչ է ճանաչուել Պաւել Փօլ Սարգսեանը: Ամերիկահայ մարզիչը 2017թ.ի Լաւագոյնի կոչմանն է արժանացել իր աշխատանքային ցուցանիշների հիման վրայ: «Ջիմնեսթիքս Օլիմպիկա» մարմնամարզութեան ակումբի երիտասարդների աւագ մարզիչ եւ մարզական տնօրէն Սարգսեանի սաներից եօթը ներկայում ԱՄՆ

Մարմնամարզութեան Երիտասարդական օլիմպիական թիմի անդամ են: Տարիների ընթացքում, Պաւել Սարգսեանի մարզիչները բազմիցս գրաւել են առաջին հորիզոնականները նահանգային, շրջանային, եւ Ամերիկայի մարմնամարզութեան առաջնութիւններում:

«Այս մարզաձեւը շատ մրցակցային է, եւ հեշտ չի նման արդիւնքի այս կոչմանն արժանանալ: Շատ ուրախ եմ եւ հպարտ յաղթանակիս համար, որի հիմքերը դրուել են Հայաստանում. գիտելիքներս ու փորձս մեծապէս ձեռք եմ բերել հայրենիքում», խոստովանում է Պաւել Փօլ Սարգսեանը:

Նա Հայաստանի մարմնամարզութեան հաւաքականի անդամ է եղել եօթ տարի: 2001 թուականին, ԱՄՆ տեղափոխուելուց յետոյ, Պաւել Սարգսեանն աւարտել է մարմնամարզիկի իր գործունէութիւնը, եւ սկսել է աշխատել որպէս մարզիչ: 16 տարի է, որ աշխատում է Վեն Նայտում գործող «Ջիմնեսթիքս Օլիմպիկա» ակումբում որպէս աւագ մարզիչ եւ մարզական տնօրէն (athletic director) մարզելով 4-18 տարեկանների: Նրա սաներից շատերը հանդէս են գալիս մարմնամարզութեան 8, 9, 10 ամենաբարձր մակարդակներում, մասնակցում են Ամերիկայի տարբեր առաջնութիւնների:

Պաւել Սարգսեանը պատրաստ է, եւ յոյս ունի, որ առիթ կ'ունենայ նաեւ Հայաստանի մարմնամարզութեան ոլորտում ունենալ ներդրում որպէս մարզիչ: